

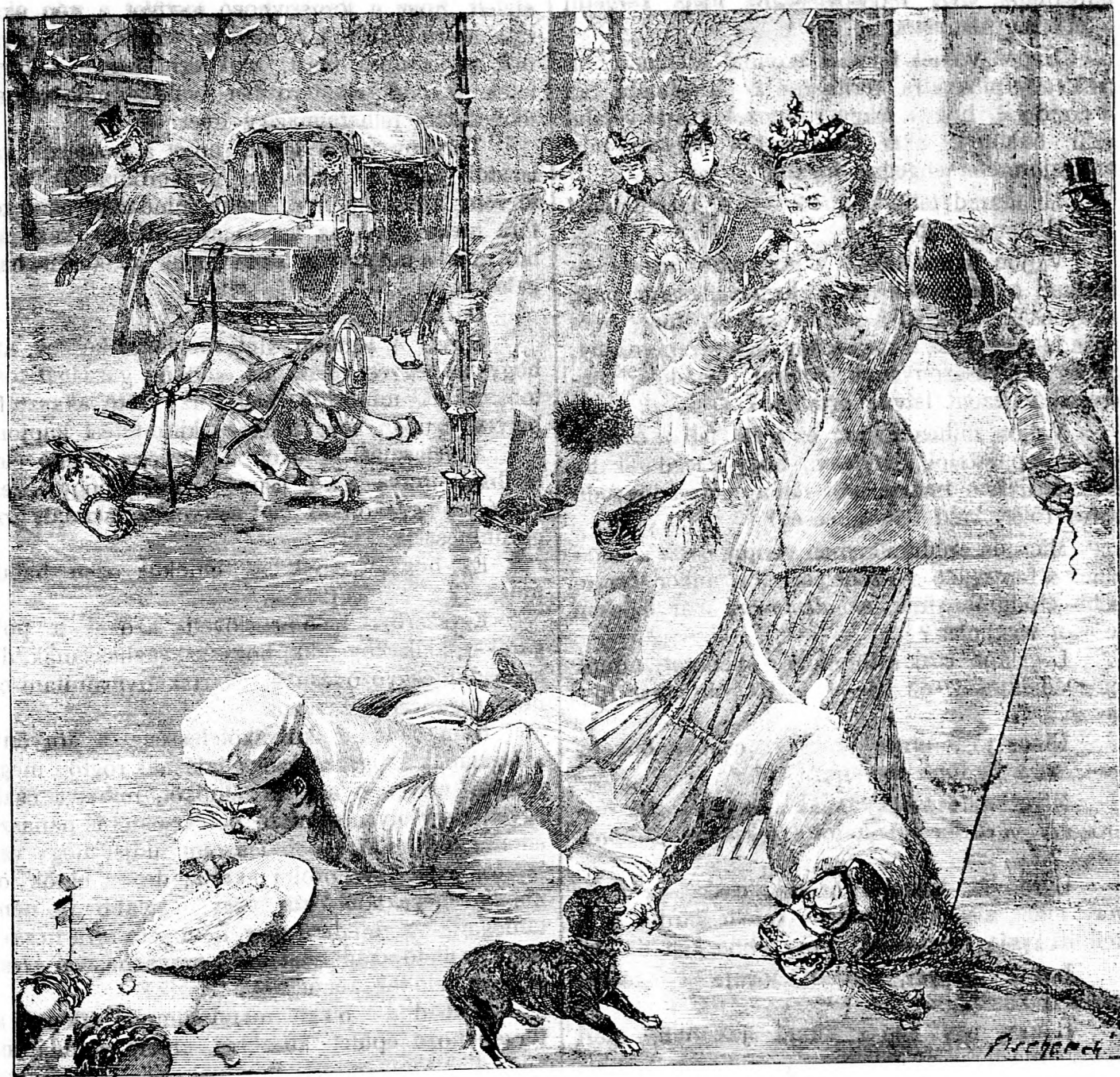
MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:		Mezőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS		Egész évre	3.—
Fél évre	—95	és		Fél évre	1.50
Negyed évre	—50	NÉMETH GELLÉRT.		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.				Egy példány hirdetés ára 10 kr.	

Aszfaltozott utca Budapesten, hirtelen bekövetkezett fagy után.

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!

Rabszolgaság vagy forradalom.

A magyar nemzet talán még sohase állott oly válság előtt, mint most, mikor csak két rossz között lehet választása és e két rossz: rabszolgaság vagy forradalom.

Szinte meghül bennünk a vér, mikor ezt olyan jeles politikusoktól, olyan igazi hazafiaktól halljuk hangoztatni, amilyen *Ugron* Gábor és *Apponyi* Albert gróf, akikről kétségtelen, hogy tisztán látnak, helyesen tudnak ítélni és a legjobb hazafiak igen jelentékeny részének nevében szólhatnak.

S e két derék hazafi egymásután hangoztatja, hogy a jelen politikai rendszer vagy forradalomba, vagy rabszolgaságba fogja kergetni a magyar nemzetet.

Képes volnék fejemet azonnal szétzuzni, ha csak egy pillanatra kerithetné is hatalmába az a gondolat, hogy a magyar nemzet magát valaha akár önkényt, akár kényszerítés folytán rabszolgajáromba engedné fogatni.

Mi marad tehát hátra? — A forradalom! Rettenetes jövő!

Vajjon képes lesz-e e borzasztó sorsot elhárítani a nemzettől az a leghazafiasabb párt, mely csak most és a végből alakult, hogy vére árán is megváltsa a keresztény magyar nemzetet, az ég Nagyasszonyának örökbe fogadott népcsaládját, szent István országát?

Vajjon mihez fogjon ez a kis lelkes csapat, mikor tapasztalni kénytelen, hogy a legderekabb államférfiakon immár erőt vett a nemzet jövő sorsa fölött való kétségbeesés?

Micsoda erődítményben vonjuk össze a nemzetet a fenyegető veszedelem elől, mikor legerősebb erődítményünk, az *alkotmány* már teljesen le van rombolva?

Legalább csak a törvényes állapotot tudnók megvédelmezni, de hát az is föl van már függesztve.

Nincs jog, nincs igazság, csupán önkény van, ez a legfőbb törvény.

Mivel védekezzék tehát a nemzet, ha leg-erősebb vára leromboltatott, fegyverei elkoboztattak?

Ugron és *Apponyi* szerint csak egy fegyvere lehet, a — kétségbeesés kétélű kardja. Erre kell hánynia ellenségeit, vagy ebbe kell dőlnie.

Ime a magyar nemzet jövője a második évezred küszöbén!

Rémes egy kép s annál ijesztőbb, mert hiszen mesterek festették, olyan mesterek, akik a hűség ellen csak oly módon volnának képesek véteni, hogy derüt festenek oda, ahol pokoli sötétségnek volna helye.

Valóban, ahol a törvényes állapot megszűnt, ott csak sötétség, pokoli zürzavar foglalhat helyet.

Pedig, hogy Magyarországon törvényes állapot nincs, az tiszta igazság, melyet igen könnyű bizonyítani.

Csupán két törvényre hivatkozunk, mert egy kis politikai tisztesség mellett e két törvény ép-ségben tartásával mindent lehet remélni. Ugyanis e két törvény van hivatva arra, hogy a nemzet akaratának megnyilatkozását lehetővé tegye, a mely nemzet pedig szabadon nyilváníthatja akaratát, az nincs elveszve semmi sors között.

Egyik a *választói*, a másik a *sajtótörvény*.

Alkotmányos államban, amilyen névszerint Magyarország is, választási törvények öröködnék afelett, hogy a törvényhozó testület a nép akaratára szerint alakuljon meg és abban csak olyanok vehessenek részt, akik erre nézve a kerületek szabad elhatározásu választópolgárainak többségétől felhatalmazást nyernek.

Törvény volna tehát, hogy a polgárok választói jogukat szabadon gyakorolhassák és e törvény követelménye, hogy mindazok akasztófára huzassanak az igazságszolgáltatás keze által, akik a polgárokat ezen joguk gyakorlásában gátolják.

De hát megteszik-e ezt?

Soha! A legtöbb, amit megtenni képesek, az, hogy az egyes választási elnökök gázságát ostobaságnak minősítik, hogy az illető akasztófa helyett csupán megvetést és kitüntetést kapjon.

A választási elnököt a törvény szinte élet és halál urává teszi, csupán azért, hogy ezen polgárjog gyakorlása elé semmiféle akadály ne gördülhessen.

És hogyan élnek az elnökök ezen hatalmukkal?

Egyszerűen halomra lövetik azokat a polgárokat, akik követelik, hogy szavazhassanak, de szabad meggyőzésüket akarják nyilvánítani és nem parancsra szavazni.

Nem volna-e kutyakötelessége a törvény szolgájának az igazságszolgáltatásnak rögtön megnyuzni elevenen azt az elnököt, mihelyt csak egyetlenegy olyan szavazó polgár emel is panaszt ellene, aki kellőképpen igazolni tudja, hogy választói jogát gyakorolni akarta, de az elnök őt abban megakadályozta vagy legalább is nem támogatta és mindent meg nem tett arra nézve, hogy az illető akadálytalanul leszavazhasson arra, akire a jelöltek közül neki tetszik?

Szabadna-e olyan mandátummal átlépni a törvényhozó épület küszöbét, amely mandátum ellen be lehet bizonyítani, nem azt, hogy nem a kerület többsége adta, hanem csupán azt, hogy egyetlenegy szavazó polgár akarta átadását elnevezni, de őt leszavazni nem engedték?

Türheti-e azt egy nemzet, hogy a választási elnökök ostobasága vagy gabsága küldjön embereket a törvényhozásba?

Vagy türheti-e azt, hogy törvényein maguk a miniszterek keresztülgázoljanak?

Vagy nem ezt teszi-e — mindeddig büntetlenül — például *Perczel* belügyminiszter akkor, amikor a hírlapokat a sajtótörvények ellenére, minden megelőző sajtóügyi vizsgálat és eljárás mellőzésével, tisztán a saját szakállára önkényüleg elkoboztatja fegyveres csendőreivel a polgárok magánlakásain?

Van-e itt Magyarországon hatalom, mely e törvényt sértésért a minisztert kérdőre vonja és amennyiben beszámítható állapotban találja, meglakoltassa?

A hírlapok a sajtótörvények rendelete értelmében az államügyészség ellenőrzése alatt állanak, mely törvények világosan megszabják a hírlapok ellen netán szükségesnek mutatkozó törvényes eljárás módjait.

De hol van az a törvény, mely ezen eljárás körül csak legcsekélyebb jogot biztosítana is egy belügyminiszternek?

Hogy mer tehát az a miniszter — ha törvényes állapotok uralkodnak — a sajtóbíró jogkörébe avatkozni és annak fölhatalmazása nélkül rendeletet bocsátani ki a hírlapok üldözésére és elkobzására?

Van-e törvényes állapot ott, ahol a bírói eljárás tárgyát képezhető ügyeket egy belügyminiszter saját jogkörébe vonja és fölöttük ítélkezni mer anélkül, hogy a törvényes bíróságot csak figyelmeire is méltatná?

Hogy mer egy alkotmányos államban egy államszolga (deákul: minister) forradalmat erőszakolni azzal, hogy a polgárokat lakásaikon zaklatja?

A magyar nemzet soha se fog rabszolgájává lenni semmiféle éhhetetlen politikai pártnak s ha kényszerítik, fog tudni védekezni.

A liberális párt csak röhögni tudott azon, mikor a nemzet jobbjai a politikai rendszer kimaradhatlan következményeire figyelmeztették. Azt gondolta magában, amit az egyszeri római császár, hogy míg a nép lármáz, addig nincs veszedelem.

Most már nem hall lármát a nemzet részéről, legfőlebb pártörző kutyája csaholását.

A nemzet jobbjai elhallgattak.

Vajjon észére fogja-e téríteni ez a rettenetes hallgatás?

Ha nem, — akkor Isten legyen irgalmas, kegyelmes a szegény magyar nemzetnek, mely bizonyára nem rabszolgaságot, hanem inkább forradalmat választ!

POLITIKAI HIREK

Távozó miniszterek. A multkor említettük, hogy *Perczel* Dezső belügyminiszter nem sokára távozni fog. A miniszter már most se igen foglalkozik hivatalos ügyekkel. A minisztérium teendőit államtitkárja végzi. *Perczel* már csak disz, ki még ott van a miniszteri széken, de nem számít. Most másik miniszter távozásáról is beszélnek. Hir szerint *Jósika* Samu báró, a felség melletti miniszter is meg fog válni tárcájától. Távozásának okát nem tudni. Asszonyi összekocanásról beszélnek, mely *Jósika* báróné és *Bánffy* Dezsőné között történt volna, de ezt nem lehet komolyan venni. Utódjának a kormány *Czirák*y Béla grófot szeretné megnyerni, hogy így bebizonyítsa, hogy az egyházpolitikai ellenzék nem üldözi. *Czirák*y ugyanis az egyházpolitikai ellenzékhez tartozik. Nem hisszük azonban, hogy *Czirák*y Béla ebben a mostani kormányban helyet foglalna.

Uj választás lesz az ugodi kerületben. *Pongrácz* Anzelm végrehajtót választották meg, de küldt, hogy a nevezett ur nem is választó. Emiatt az előbbi választást megsemmisítik. Mint a kerületből értesítések bennünket, a kormánypárt már megkezdte az új választásokra a korteskedést. *Pongrácz* helyébe már fogott egy másik végrehajtót, kinek van szavazati joga, kinek választását tehát nem semmisítenék meg. Most ezt a másik végrehajtót akarja megválasztatni. A jegyzők már futkároznak is. A zsidók is kezdik az itatást, az ő rendszer módszerük szerint. Nagy megütközéssel halljuk, hogy a kerület egyik papja, ki előbb néppárti volt, most szintén a kormánypárt mellett korteskedik. Nehezen hihetjük s nagyon fájna, ha valóban bizonyulna. A választókat azonban figyelmeztetjük, hogy ha ilyen botrány csakugyan történnék, még akkor se tántorodjanak meg. Legyenek kitartó hivei a néppártnak, bármi történik is. A kormánypárttól zárkózzanak el jól. Gondolják meg: hogyan becsapta a mult választáskor is a kormány a kerületet, midőn alattomban egy végrehajtót választatott meg! Mily szegény volt ez a kerületre! Az egész ország nevetett rajta. Mindenféle azt mondták: ilyen bolond kerület nincs ám több az országban! Ezt a bolond jelzöt többé ne érdemelje ki a kerület. Vigyázzon magára s válasszon néppárti képviselőt.

Komlósi Ferencet, a hajdani antiszemita, ma kormánypárti papképviselőt a zsidó-ujságok virággal, magasztalással halmozzák el, amiért a kormánynak megtette azt a szolgálatot, hogy a néppárt ellen dühös támadást intézett. Egy katolikus papra alig lehet valami megszégyenítőbb, mint ha zsidó-lapok kórusban dicséretet zengenek neki. Mert bizonyos, hogy katolikus voltáért senkit se dicsértek meg soha se, és nem is fognak senkit se megdicsérni. Gyalázza meg azonban a pap az egyházat, azonnal készek a tömjénezéssel. Tudjuk, hogy *Komlósi* ur minden áron püspök akar lenni. S ha ez egyedül *Bánffy*tól függne, lenne is. De hála Isten, nemcsak a liberális kormánynak van ez ügyszó hozzászólása. Róma megnézi, hogy kinek a ki nevezését erősíti meg. Számtalan eset volt, hogy a magyar kormány egyes liberális papot szeretett volna püspökké tenni, de Róma semmiképp se egyezett bele. Vigyázza meg *Komlósi* ur, hogy az ön multszombati

szereplése után Róma soha se fog beleegyezni abba, hogy valamely egyházmegyét gyilkoljanak meg személyével. Önből soha se lesz püspök, ha a fejére áll is a kormány. Azt hitte, hogy áruló beszédével fogja számításait megvalósítani, pedig éppen e beszéd tette halottá. Komlóssi ur befejezte pályáját. Akár belefekhetik a koporsóba.

Országgyűlés.

— Január 13. —

(Az állami költségvetés általános tárgyalása. Folytatás.)

Major Ferenc néppárti. A mai nap első szónoka és hőse Major Ferenc volt, a szombathelyi kerület képviselője. Egy óráig tartó remek beszédben festette le azokat a szegyeteljes állapotokat, melyeknek a kormány lelketlensége miatt a kisgazdák és kisiparosok ki vannak téve. Nagy hatással utasította vissza azokat a vádakokat, melyeket a néppárt ellen minden alkalommal igaztalanul fölhoznak, mely vádaknak csak az a céljuk, hogy a néppártot a nép előtt befeketítsék s a népet a párttól eltántorítsák. E végből a legmerészebb hazugságoktól se riadnak vissza. A nép azonban ismeri már a liberális urak igazságszeretetét s tudja, hogy minden szavuk hazugság. Nem is sokat ad rájuk, akármit mondanak is. Azért a néppárt nem is tart a hazugságoktól. Azok egyetlen emberünket se fogják megtántorítani.

Wlassich Gyula közoktatásügyi miniszter, hogy Major beszédének hatását csökkentse, nyomban fölállott s újra elmondta ismert szövegeit a néppárttól, de Major rögtön felelve neki, a miniszter okoskodását alaposan tönkretette.

Werner Gyula kormánypárti honatya magasztalta Bánffy-t és a kormányt.

Benyovszky Sándor gróf Kossuth-párti különösen a kivándorlás miatt támadta a kormányt.

Kristóffy József kormánypárti nagyon meg van elégedve az állapotokkal, melyek jobbak nem is lehetnének. Nincs hazánkban semmi baj, nincs a kormányzásban semmi kívánni való.

Az ülés végén **Sima Ferenc** interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, belügyi és igazságügyi miniszterekhez a csongrádi főispán tulkapásai miatt.

— Január 14. —

Páder Rezső néppárti. Ma is néppárti beszéddel kezdődött a tárgyalás s nem kevesebb figyelemmel hallgatták, mint tegnap Major Ferenc beszédét. Páder Rezső kitűnő szónoknak bizonyult, ki a dolgok mélyére tud ereszkedni s mindig érdekesen beszél. Tartalmas beszéde különösen a papság védelmének volt szentelve, melyet napról-napra izgatással, bujtogatással vádolnak. Pedig a papság minden izgatása abban állott, hogy a polgárok önérzetét fölkelte, szeméit fölnyitotta, élükre állott és védte őket a liberális farkasok éles fogától és körmeitől. Ez pedig kötelessége. Ha ezt nem tenné, nem volna népének igaz pásztora. Érti, hogy a papság ez éber örködése nem tesz a liberálisoknak. Hisz nagyon megnehezíti működésüket. De a papság azért megfelel kötelességének, ha ezért támadásokat kap is a liberális párttól. Majd kárpótolja a papságot a nép szeretete, melyet annál nagyobb mértékben nyer meg, minél jobban örködik a gondjaira bizottak fölött.

Lévay Lajos kormánypárti. Ki a péteri kerületet megvásárolta a függetlenségi Vikár Istvántól, következett sorra. Beszéde igen nehézkesen döcögött, mert az ellenzék folyton közbekiáltott.

Várossy Gyula Ugron-párti csak azt jelentette ki, hogy ő neki a költségvetés nem kell.

Bernády György kormánypárti főképp a nemzeti-pártot támadta. Érdekes ez új honatya életében, hogy Marosvásárhelyen éveken át, s a választások előtt még két héttel is a függetlenségi-párt alelnöke volt. S ime most kormánypárti képviselő.

Ma Páder Rezsőn kívül még egy néppárti képviselő beszélt: **Asbóth János**, a Ház egyik legszellemesebb s legérdekesebb alakja. Bár az ülés végén szólalt föl, az egész képviselőház együtt volt, mert mindenki kíváncsian várta e jeles férfiú felszólalását. Mindenekelőtt az igazságügyi miniszter és Eötvös Károly vádjaival foglalkozott. Az első a néppártot a dologtalan nagyszájú nyers tömeg pártjának nevezte, míg a másik a nagy urak pártjának. Hát már most melyik igaz a két vád közül? Mert bizonyos, hogy mind a kettő nem lehet igaz. Asbóth azt mondja, hogy mind a kettő ostobaság. A néppárt nem felekezeti-párt. Mi a lelkiismereti szabadság bajnokai, a keresztény szellem őrei vagyunk ebben a hazában és a házasság szentségi jellegének védői. A nép javát akarjuk, főképp pedig a kis embereket, kiknek a liberális állam és kormány már a nyakukra tette a lábát. Hazugság az, mintha a szabadságot megnyirbálni akarnók. Ellenkezőleg, kiterjesztésén fáradozunk. Épen azért kívánjuk a szavazati jog kiterjesztését is. A ma uralkodó politikai rendszer igazi ellensége a szabadságnak és a nép jogainak. Látjuk azokból a jogtiprásokból, melyeket országszerte elkövetnek.

Az élvezetes beszédet az egész ház nagy figyelemmel hallgatta s a néppárt élénken megtapsolta.

— Január 15. —

Polczner Jenő Kossuth-párti nyitotta meg a gyűlést, ki után

Lukács László pénzügyminiszter is megszólalt a költségvetés védelmére. Major Ferenc néppártinak, aki a földadó leszállítását oly nagy tüzzel követelte, megjegyzi, hogy ez attól a körülménytől függ: vajjon az itt figyelembe veendő adatok azt mutatják-e, hogy a földadó csakugyan súlyos?

Mócsy Antal néppárti nagy szép és okos beszédet mondott. Kimutatta, hogy a liberális kormány mennyire káros a hazára. Belgium példájával bizonyítja, melyet a liberális uralom majdnem tönkre tett, míg most a keresztény kormányok virágzásra emelték. A liberálisok, kik előbb uralkodtak, a vallásos népet ki akarták zárni honpolgári jogukból (épen mint a mi liberálisaink, míg a katolikus kormánynak első teendője az volt, hogy amint a hatalmat kezébe kapta, a választói jogot kiterjesztette. A választók összeírását is szóvá tette, mely miatt annyi panasz hangzik országszerte. Nincs rendjén, hogy a belügyminiszter eme panaszokra süket s azokat nem vizsgálja meg. Vagy talán nem meri megvizsgálni, tudván jól, hogy azok alaposak? Annyi bizonyos, hogy a szavazók száma nem hogy növekednék, hanem évről-évre fogy. Ez megfoghatatlan, mert tudjuk hogy folytonosan új hivatalokat csinálnak; tudjuk azt is, hogy azelőtt kevesebb hivatalnoknak volt szavazati joga, mert e jogra azt kívánja a törvény, hogy az illető hivatalnoknak legalább 500 forint fizetése legyen. A 70-éves évek közepén pedig nem volt ennyi fizetésük az alsóbbrendű hivatalnokoknak. De azóta már fölemelték ám a fizetésüket nem is 500, hanem

600 frtra, ami által ezren meg ezren jutottak szavazati joghoz. S a szavazók száma mégis apad! Hogyan van ez? Annyi bizonyos, hogy igazságos eljárás mellett ez nem történhetnék. Nem gondolja a belügyminiszter ur, hogy kötelessége volna a dolgot megvizsgálni s a bajt orvosolni? Majd annak fejtegetésébe bocsátkozik, hogy hazánkat csak kereszténység alapján tehetjük nagygyá.

— Január 16. —

Győry Elek Kossuth-párti hosszú beszéddel kezdte meg az ülést. Beszéde elején a néppárttal foglalkozott, melytől még az életjogot is meg akarta tagadni.

Asbóth János néppárti rögtön szólásra emelkedett és kellő értékére szállította Győry szavait.

Marjai Péter Kossuth-párti követte ismét Asbóthot. Ament mond minderre, amit Győry Elektől hallott. Szive érzelmeivel csatlakozik az ő fejtegetéséhez.

Marjay Péter beszéde után 5 perc szünetet adott az elnök, mely után egy fölháborító *botrány* következett.

Ugyanis **Komlósi Ferenc** esztergomi kanonok emelkedett szólásra. Komlósi hajdanta antiszemita képviselő volt, most meg pártonkívülinek vallja magát, de tulajdonképpen kormánypárti, ami abból is kitetszik, hogy a stomfai kerületben néppárti ellen lépett föl s a jegyzők, zsidók s szolgabírók korteskedtek mellette. Jellemére nézve, egy rendkívüli kapaszkodó ember, ki minden áron püspök szeretne lenni s azért jár a liberális kormány kedvében oly nagyon, hogy nevezze ki. Komlósinak egész mult szombati beszédét a néppárt ellen intézett támadás töltötte ki. Ő volt a kormánynak felfőtő kosa, kit a néppárt ellen vezérelt ki, s ki pap létére nem tartotta undokságnak e pímasz szerepre vállalkozni, melyre semmiféle jellem nem vállalkoznék. Komlósinál azonban ne is keressünk jellemet. Pap létére még a revízió sürgetését is elítélte. Azt mondá: hogy a néppárt a nyers tömegre támaszkodik.

— Hanem választás előtt ugy-e kedves a nyers tömeg? — kiáltotta neki Lukács Gyula.

— A néppárt izgatja a népet, — folytatta Komlósi.

— De nem annyira mint te, antiszemita korodban, kiáltják a néppárt padjairól.

— A néppárt földmivelésügyi politikáját helyeslem s e tekintetben szívesen nyujtok neki kezét . . .

— Isten ments! Ide ne jöjjön. Maradjon csak ott ahol van. Nekünk ilyen ember nem kell, — zúgták feléjén.

— A néppárt eszközeit nem lehet épületeseknek mondani.

— Hanem a kormánypártét igen, ugy-e?

— A nép jóhiszeműségével csak egyszer lehet visszaélni.

— Tudja antiszemita korából!

— Az antiszemita közbeszólásokat ne méltóztassanak annyira hangoztatni. Mi nem mentünk házalni, nem tartottunk népgyűléseket.

— Kecelen bizony házaltak barát uram! vágta a szemébe Polónyi Géza.

— Én jól ismerem a népet; kétélű fegyver az a néppárt kezébe.

— A néppártéban nem, hanem a gazok kezében.

Igy ment Komlósi beszéde végestelen végig. Közbe-közbe az egész néppárt belezúgott:

— Nem hallgatjuk! Eláll! Gyalázat! Ki vele! Vesse le a reverendát! Silány pap! Eláll! Eláll!

Komlósi meg mint a főtt rák állott a helyén s várta a zaj lecsillapultát, hogy aztán tovább beszélhessen,

Erdemes megjegyezni, hogy a kormánypárt helyeselt, éjenzett és tapsolt mellette. Mig a néppárt részéről lehurrogatásban részesült, a kormánypártiak biztatták és helyeselték. A kormánypárttal, mint rendes szokás szerint, veletartott a Kossuth-párt is. Ez is örült Komlósi gyászszereplésének, helyeselte beszédét.

— Minden papnak így kellene beszélni, — mondotta Justh Gyula a Kossuth-pártról.

— Tehát minden papnak Judásnak kellene lenni? — kérde egy néppárti hang a háta mögött.

— Ez aztán pap!

— Sajnos, hogy ez is pap! Az ilyen papok a mi megölőink!

Iszonyu zaj töltötte be az egész Házat K. beszéde alatt. A legnagyobb sértések röpködtek feléje, melyekért a kormánypárt sietett tapsaiban kárpótlást adni. Érzékeny ember elsülyedt volna szégyenletében. De Komlósi ur a Judások szemtelen és kihívó dölyfösségével állott a vihar elé. Azonban meglátszott rajta, hogy ily fölháborodást nem várt. Remegve ült le helyére.

Beszéde végeztével Bolgár Ferenc nemzeti-párti képviselő hozzá ment és így szólt:

— Szégyeld magad! Gyalázat amit tettél!

Komlósi szó nélkül hallgatta a kemény leckét. Majd föllállt és lehorgasztott fővel kisompolygott a gyűlés terméből.

Végül Apponyi Albert gróf intézett interpellációt a belügyminiszterhez, a jászberényi községi választások törvénytelenége miatt, hol nem annyira választás, mint inkább kinevezés volt.

— Január 18. —

Ma ismét fényes napja volt a *néppártnak*, mely napról-napra nagyobb ámulatba ejti a képviselő házat, nagyobb tiszteletet viv ki maga iránt. A lelkesedés, bátorság, férfias nyíltság, becsületes törekvés még a kormánypárt legrakoncátlanabb elemeit is elnémitja. A néppárt föllépése és eddigi szereplése olyan, hogy a legteljesebb meglepéssel, büszkeséggel és gyönyörrel tekinthet reá a választó közönség. Föllépésének komolysága valósággal zavarba ejtette a nagy kormánypártot, mely azt várta, hogy a néppárt képviselőházi szereplését nagy kiáltozással, átokkal és szidalmakkal kezdi s készen is volt, hogy ekkor nagy többségével letorkoltatja ugy, hogy többé nem is juthat szóhoz. De hát a számítás nem ütött be. A néppárt méltóságos viselkedése a kormánypártot teljesen lefegyverezte, s minden párt előtt a legnagyobb tekintélyt vivta ki magának.

Az első szónok **Zmeskál Zoltán** néppárti volt. A fehérfejű s piros képű, jószágos tekintetű öreg ur beszédét nagy érdeklődéssel várták a többi pártok is. Minden oldalon tömött padsorokból lesték szavait, ki mindenek előtt Komlósi mult szombati fölszólalását taglalta. Komlósi idegesen mozgolódott helyén, midőn arcába vágta azokat az eszközöket melyeket antiszemita korában ő használt. Elbeszélte, hogy mint antiszemita kortes az ő házában is megfordult s arra akarta birni, hogy álljon közéjük. Elmondta azt is, hogy néhány nap előtt azt a vallomást tette Komlósi, hogy szive-lelke a néppárthoz vonzza, s ime, a kormánypárt kedvéért mégis támadást intézett a néppárt ellen. A kormánypárt igyekezett e mosás alatt Komlósi éltetésével tüntetni, de a zaj egyre csendesebb lett s utóbb egészen elnémult.

Majd áttért Zmeskál azokra a kegyetlenkedésekre, melyeket a kormánypárt a választások előtt és alatt elkövetett. Rettenetes részleteket beszélt el a választási harcából. Ebből látjuk, hogy a választások alatt

a felső vidéken nem voltak rendes állapotok. Ilyen állapot csak az ellenség által megszállt területeken szokott lenni. A zsandárság volt az ur mindenfelé, mely föltétlen szolgálatára állott a hatalomnak. Sok esetet hozott föl annak igazolására, hogy mily erőszakoskodásokat vittek véghez s mily arcátlanul eszközölték a lélekvásárlás undok mesterségét. Jablonkán a szolga-bíró fogyasztási szövetkezet és takarékpénztár alapítására 10.000 forintot ígért, ha a község a kormányra szavaz. De a derék tót nép becsületesen viselte magát, tizezer forinttal se lehetett megvesztegetni.

Beszéde végén a Kossuth-párthoz fordult és fölszólította, hogy legyenek igazán ellenzékiek, ne csak látszatra. Ne bolondítsák a népet, s ne paklizzanak suba alatt a kormánynyal.

A nagyszerű beszéd a néppártiak táborában nagy lelkesedéssel fogadtatott.

Komlósi Ferenc állt föl, hogy Zmeskál támadására feleljen. Szavait azonban állandó zaj kísérte. Alig lehetett egyes szavakat kivenni az általános kiáltásból.

— Eláll! Eláll! Eláll! Üljön le! Ne szemtelenkedjék! Arcátlan ember! Ez pimaszság! — Ilyen közbekiáltások zavarták Komlósit állandóan.

Az elnök hiába próbálta kihuzni a hinárból. Hiába csöngetett és könyörgött csendért.

Végre találomra rendreutasította Lepsényi Miklóst.

A rendreutasításra egy perenyi csend állott be, amit Komlósi fölhasznált, hogy Lepsényire öntse ki mérgét.

— Hogy Lepsényi képviselő ur folyton közbeszól, nem csodálom, hisz elég ideje volt hat hónapig elmélkedni, — mondá Komlósi.

Hanem ezzel az izetlen durvasággal csak magának ártott, mert az egész ellenzék viharként zudult föl ellene s a legélesebb sértéseket verték fejéhez.

— Gyalázat! Pizkos ember! Fogja be a száját! Ki kell dojni innen! Áruló Judás! — Ilyen megtiszteltetések röpködtek Komlósi felé, kit még az elnök is rendreutasított.

Beszédét egy mesével akarta befejezni, mely *ökör-ről* szólt.

Midőn az *ökör* szót megemlítette, *Bolgár* Ferenc azt kiálta felelére:

— Hát ez személyes kérdés?

— Persze hogy az, — felelte Lukács Gyula, hisz önnönmagáról beszél.

Ezzel aztán Komlósi annyira le lett főzve, hogy alig tudta beszédét befejezni. Szavai elvesztek az általános nevetésben.

— Január 19. —

Ma mutatták be Lukács László pénzügyminiszter igazolt egri mandátumát. Ugyanis Lukács László Egerben lépett föl az Ugron-párti *Szederkényi* Nándor ellen, ki előbb képviselte Egert. Iszoany erőszakoskodások és vesztegetések után sikerült Lukács Lászlónak három szótöbbséget nyerni. A *Szederkényi*-párt kérvénnyel támadta meg a mandátumot. De a bizottság igazolta s ma jelentették ki a házban. *Polónyi* Géza követelte az összes iratok fölolvasását, mit el is rendelték. Ezután egy kis vita fejlődött ki az igazolás módja felett, melylyel az Ugron-párt nem volt megelégedve.

Következett a költségvetési vita

Helfi Ignác a költségvetés pénzügyi részletét vette erős bírálat alá. Kimutatta, hogy az államháztartás terén nincs haladás.

Papp Géza kormánypárti a néppártot támadta, amiért kapott is tapsot a maga elvbarátaiktól.

Legérdekesebb beszéd volt Zichy János gróf néppárti képviselőé. Az egész ház kiváló figyelemmel hallgatta meg a tüzes szónokot. A miniszterek is mind bejöttek e beszédre. *Bánffy* sokat jegyzett a beszéd alatt. Zichy János gyönyörűen kidolgozott szabatos beszéde keretében utasított vissza minden támadást, melyet a többi pártok a néppárt ellen intéztek. Szépen elbánt Papp Géza imént elhangzott beszédével is, amivel rögtönző tehetségének adta fényes jelét a gróf.

A sikerült beszéd minden párton köztetszést aratott. Méltó koronája volt a néppárt, lovagias harcának, melyet a költségvetési vitában folytatott.

Ezzel az általános vita be is fejeztetett. Holnap a záró beszédek következnek.

Szobrot Vörösmartynak!

Ezredévi ünnepeink lezajlottak. Multunk dicsőségét az ország két helyén hét emlék hirdeti. A lelkesedés hangulata közelebb hozta a megvalósításhoz Árpád, Szent István és a szabadság szobrának eszméjét, nemzetünk három nagy jellemvonásának: a hősi-ségnek, hitnek és a szabadságszeretetnek megörökítését.

De a magyar nemzet, jó és balsorsában, sokat köszönhet költőinek is. És épen a honfoglalás fenséges szavu énekesének, a Szózat lánglelkü dalmokának, a nemzeti szellem hathatós ébresztőjének, annyi nemes erkölcs és magas eszme apostolának, a magyar hősi-ség, hit és hazaszeretet nagy költőjének, a magyar költők *fejedelemének*: Vörösmarty Mihálynak nincs szobra az ország fővárosában! A legnagyobbak, Széchenyi, Deák, Eötvös, Petőfi, Arany mellől hiányzik a legnagyobbak egyike! Emlékjel itt az ország szívében nem hirdeti az ő dicsőségét s a nemzet kegyeletét és háláját!

Ne muljék el fölöttünk ez az emlékezetes esztendő a nélkül, hogy az ő ércemlékének eszméje meg ne izmosodjék, hogy föl ne lelkesítsen annak a nagy embernek emléke, aki szomorú idők, nehéz viszonyok között a „régii dicsőségről“, majd az életrekelő „ész, erő és szent akarat“-ról dalolva hirdette a „jobb kor“ hajnalát. Ne érijünk úgy el születésének századik évfordulójához, 1900-hoz, hogy hálátlansággal vádoljuk magunkat a nagy költővel szemben!

A Budapesti Kath. Kör, mint a nemzeti szellem ápolásában másokkal mindenha lépést tartó közművelődési egyesület, magáévá tette Vörösmarty szobrának eszméjét. Megpendítette azt már 1891. decz. 11-ik napján egyik fölolvasó estéjén nagy közönség jelenlétében; de a viszonyok nem voltak akkor nagyon kedvezőek a megvalósításra. Az eszme akkori hirdetője ujabban a „Magyar Szemle“ 1896. decz. 6-iki számában adott hangot a közös óhajtnak, hogy Vörösmarty szobra állításék föl a fővárosban 1900-ra. Ennek a közleménynek hamarosan tapasztalt hatása s az egyik fővárosi napilap által már megindított gyűjtés arra birta a Budapesti Kath. Kör tagjait, hogy a régebben megpendített eszmét a megvalósuláshoz segítsék, s e célból a kör igazgató-választmányának határozata folytán Vörösmarty-bizottságot alakítottak.

A Budapesti Kath. Kör tehát hazafias kötelességét teljesíti, midőn a maga részéről mint egyesület, minél szélesebb körre terjedő gyűjtésével könnyebbé óhajlja

tenni az ügyet, minden lehető módon hozzá kíván járulni az eszme minél gyorsabb megvalósításához; s azért bizalommal kéri föl az egyesületeket csatlakozásra, támogatásra, vagy hasonló mozgalom megindítására; hazafias kérelemmel fordul nemcsak a saját és más egyesületek tagjaihoz, hanem a nagy költő emlékét hála-lásan tisztelő minden magyar emberhez, hogy adakozásukkal Vörösmarty emlékét hozzá méltóan megörökíteni siessenek.

A Budapesti Kath. Kör a hozzá begyűlt összeget a Magyar Általános Hitelbankba helyezi el, nyilvánosan nyugtázza és annak idején a megalakulandó szobor-bizottság rendelkezésére bocsátja.

A gyűjtő-ívek és adományok beküldését az idő rövidsége miatt, 1897. április hó végeig kérjük.

Az egyes adományokat és gyűjtéseket a Kath. Körbe (IV. ker., Szerviták-háza) kell küldeni.

A szobor-bizottság ezen fölhívását melegen ajánljuk a Kath. közönség figyelmébe, mert a *költők fejedelme Vörösmarty Mihály*, ha nem volt is protestáns, hanem csak kath., talán megérdemli azért, hogy neki is legyen szobra, mint van közadakozásból sokkal kisebb protestáns költőknek.

Éljen Krisztus, ki kedveli a franciákat.
Azon szerencsés esemény emlékére, midőn a frank nemzet, Klodvig királyával élén, Krisztus hitére tért.

Oda.

Irta: XIII. Leó.

Nemzetek biztos menedéke: Isten.
Ő kevélyt gyorsan megaláz s a polcra
Gögtelent juttat; s az ügyek folyását
Rendezi bölcsen.

Klodvigot teuton had amint szoritja
S látja az vésztől seregét remegni,
Ily fohászszal kér le segélyt magának,
Égre tekintve:

Te, akit — gyakran könyörögve hozzád —
Nőm hi Jézusnak, ha segítesz, Isten!
Most ha győztessé teszesz: én tehozzád
Szítok egészen.

S ime, megszűnt hű katonái közt a
Rettegés s kedvök buzog a csatára:
Ujra ütköznek, — de a frank az ellent
Tönkre leverte.

Óhajod meglett: diszesit babér; most
Teljesítsd, Klodvig, fogadalmad; ott vár
Reims-ben egy főpap s teszi majd nyakadba
Krisztus igáját.

Tán csalódom? . . Már a király jogának
Jellegét oltár tövihez lerakta,
S őt magát, népét, seregét keresztség
Szent vize mossa.

Róma, ó boldog! feje már ez újhodt
Népnek! országod neki nyisd meg: ime,
Nyert babérját most neked adja önkényt
Franciaország.

Téged anyjául becsülend; örömmel
Vallja: ő néked legidősb szülötted:
Általad bővebb leszen élte s hozzád
Hű lesz örökre.

Mily gyönyör tölt el, ha eszembe jut sok
Hőseid dicstől ragyogó alakja!
Ott van, Astolfot ki legyőzte, szent jog
Őre: a nagy hős.

Róma-pusztító boszulója ott van:
Kétszer átjött ő a veszélyes Alpon
S győze s több várost csatol — ők akarták —
Pápai Székhez.

Nagy gyönyör hat meg, ha a *szent sir* ádáz
Birlalójával megesett csatákra
Gondolok, mert azt seregink vitézül
Küzdve legyőzték.

Ott a hős Jeanne d'Arc, a derék leányzó;
Ő, az ostromlók sorain kitörvén,
Galliát vézből jelesen kimentí
Bizva az Égben.

S mennyi nagy lélek sietett a Kalvin-
Féle hitszörnyet letiporni és így
Nemzetet s ország jogarát megóvni
Gyászos eséstől!

Többet is mondjak? . . Közel a szerencsés
Kor, midőn fölbuzg a sziv ős erényért,
S kebletek majd fog nemesen hevülni
Reims-i babéron.

Ó te frank nemzet! ne feledd a régi
Fényedet s lássad, hogy a józan elméd
A ravasz tévely gonosz áramától
Tiszta maradjon!

Te, csupán Krisztus szavait figyelve:
A gonosz szekták tanait kerüljed,
A vizsályt szüntesd, egyesítsd a jóra
Minden erődöt,

Annyi évszázad folyamán tevékeny
Életet vittél, nem akarva veszni:
Menj a Veslához*), — nagy erőt meritesz
Tenni dicsően.

Nemzeted hírét csak ily eszköz által
Nyujtod illőképp a világ-határig!
Az igaz hitnek ha te rendületlen
Véded előnyét.

Semmi sincs drágább, becsesebb e hitnél;
Ez ha elpusztult: mi sem áll sokáig
Boldogan; diszt ez hozza őseidre
S hoz te read is.

A latin eredetiből — „M. A.“ ez évi jan. 1-ső számában —
fordította:

Farkas Szerafin. O. S. F.

H I R E K.

A „Mezőgazda“ tartalma: Segítsünk a kisiparoson!
— A mezőgazdasági szesztermelők kongresszusa! —
A kobányai sertéspiac. — A kislutri ellen. — Szőlő-
szeti és borászati szakoktatás. — Gyümölcsstermelés.
— Különfélék. — Hírek. — Piac.

A szentlélek kegyelme. Mint buzsáki levelezőnk
írja: Miskolczi Mihály 23 éves ev. ref. vallású ifju
folyó hó 18-án visszatért a kath. egyház kebelébe. A
kath. hitvallást Pákey László buzsáki plebános kezeibe
tette le.

Lourdi-oltár Kisbéren. A kisbéri hívek 340 forintba
kerülő oltárt készíttetnek a lourdi szüz tiszteletére. Az
összeget Vasecz Antal, Kántor István és Horváth István
gyűjtötték. Dr. Kokas János káplán adott 50 forintot
Petőcz István 7 frt., Horváth János káplán és Laki
Lászlóné 3 frt., Fojtik András, Grásicz György és Bi-
hari Jánosné 1—1 frt., igen sokan pedig kisebb
adományokat. De legtöbbet gyűjtött Nik Edéné urnő
ő nagysága, aki 150 forintot szedett össze saját há-
zában a vendégeitől. Az Isten áldása legyen a buzgó
adakozókon!

*) Folyó Reims mellett.

„Magyar Szabadság“ Egy szabadságért ra-
jongó lelkes ifju, Biró Zoltán, látva mint ámit-
ják független párti honfiainkat a titkos kormány-
pártiak, mind jobban vágyott az után, hogy egy
tiszán független politikai elvü népujság alakul-
jon. Már a címében is megállapodott, hogy
„Magyar Szabadság“ cim alatt kellene azt meg-
jelentetni. Ezt a vágyat természetesen nem tit-
kolta, hanem inkább mindenki előtt nyilvánítani
szokta. Így értesült felöle egy állás nélkül levő
uri ember is, aki kapott rajta, hogy Biróval azt
a lapot megcsinálja. Minthogy azonban az illető
nem lapot szerkeszteni, de még írni se tud,
Biró természetesen nem állhatott össze vele.
De ő azért magáévá tevén Biró eszméjét, az
alatt, míg ő börtönben szenved, iparkodott azt
is, meg a nevét is kihasználni és a lapot meg-
indította. Mi csak olvasóink utján értesültünk
arról, hogy az a lap megindult és néhány sor-
ral méltattuk is a mult számunkban. E számot
Biró Zoltán is olvasta a börtönben s megbot-
ránkozva azon, hogy egy kétes vállalathoz az
ő nevét is fölhasználják cégérnek, levelet írt
lapunknak, melyet itt közölünk egész terjedel-
mében:

Szeged, államfogház, 1897, január 16.

Tekintetes Szerkesztő uraim!

Beteg ágyamból izgatottan kelek ki, hogy meg-
botránkozásomnak kifejezést adhassak a fölött a hal-
latlan, merész, botránynos eljárás fölött, amelylyel bizo-
nyos ur, előttem is ismeretlen irányu lapját az én ne-
vemmel köti össze.

Magam is kijelentem, hogy nekem a „Magyar
Szabadság“-hoz semmi közöm és óva intem a jóhiszemű
katholikus olvasót, hogy ilyen címen senkinek ne ül-
jön fel.

Csupán annyi tény, hogy én, az önök beleegye-
zésével „Magyar Szabadság“ címén, az eltántorított
alföldi függetlenségi érzelmű nép fölvilágosítására akar-
tam egy heti lapot indítani, amely a „Magyar Nép-
lap“-nál drágább s neki hűséges csatlósa legyen; ki-
jelentésével annak, hogy aki a „Magyar Néplap“-ot
járátja, annak ez a lap fölösleges. Társzerkesztőül
magam mellé hívtam egy hajdan nagyon jó néppárti
embert, aki azonban kath. pap létére szegre akasz-
totta elveit.

Midőn azonban ez az ur, visszaélve az én jó-
hiszeműségemmel, maga kezdett politikai irányok után
kapkodni, vele azonnal megszakítottam minden közös-
séget. Most meg pirulva értesülök, hogy a zsidókkal
paktál, így Mellinger (Medvei) nevű zsidóval, — akit
a „Magyar Néplap“-ból eléggé ismer az olvasó, —
akart szövetkezni, a lap kiadása ügyében. A politikai
hitehagyottság azonban, még a zsidóban is kételyeket
támasztott.

Ezek után nemhogy semmi közöm hozzá, de
egyenesen pört indítok ellene Gunda Ferenc ügyvéd
utján, hogy az én eszmémet eltulajdonítva, előfizetési
felhívásomat kibocsájtva, az én lapomat magáénak
vallja.

Nekem egyáltalán nincs szándékomban most né-
hány hónapig újságírással foglalkozni, mert orvosi ren-

delés szerint pihenésre van szükségem. A halál torkából menekültem; dr. Regdon államfogházi orvos urnak köszönhetem életemet; — az önfeláldozó orvosi kezelésért neki ezuton mondok hálás köszönetet.

Még egyszer óvakodásra intve a t. közönséget, maradtam kiváló tisztelettel, alázatos szolgáljuk
Gelsei Biró Zoltán.

E levél után, azt hisszük, többé semmiféle kijelentésre nincs szükség a „Magyar Szabadság“-ot illetőleg. Csak annyit mondunk, hogy mi kötelességünket megtettük s minket olvasóink nem vádolhatnak azzal, hogy tájékozatlanságban hagytuk őket és olyan lapra fizettek elő, mely alig született meg, már ki is mult.

Hát ez micsoda? Az ember azt hitte, mikor a választások alkalmával a kormányt heteken keresztül látta szórni az ezreket, hogy Bánffy Rothschild minden kincsét elköltötte. És imé kisül, hogy még mindig van a liberálistusnak pénze lélekvásárlásra és ügynőkök utaztatására. Vaszarról az ugodi kerületből írják ugyanis lapunknak, hogy a kormánypárt utazó ügynöke a német-teveli plebános, Polgár Dénes elvtársa, a minap megjelent Vaszáron, ebben a becsületes néppárti községben és a Judás-erszényből 400 frt Judás-hért ígért a választó polgárságnak, hogy adja el lelkét az ördögnek, tagadja meg meggyőződését és álljon rudnak Bánffy diadalszekere elé. — Ez a hír oly fölháborító, hogy ha három becsületes polgár nem erősítene, nem volnánk képesek elhinni. — Hogyan? Hát lehetséges, hogy egy plebános elhagyja hiveit, átmenjen más plebánia területére és ott itasson-etessen, 400 forintokat kinálgasson, szóval a legundokabb módon korteskedjék egy még csömörtelesebb politikai rendszer erősítése érdekében, holott a helybeli plebános majdnem a fejével és életével, de mindenesetre a szabadságával játszik, ha hivei előtt az ő politikai meggyőződését csak nyilvánítani meri is? Hát lehetséges volna, hogy egy kath. pap elhagyja hiveit, politikai ügynökké legyen és hitvány politikai elvek árulgatásával házaljon idegen plebánia területén, plebános-társa hiveinek megrontásával? — Ugy látszik lehetséges, hiszen három polgár erősíti. Uram, pogányok jöttek a te öröködbe, vedd elő azt az ostort, melyet a jeruzsálemi templomban suhogtattál!

Protestáns szerzetes rend. Az éjszakamerikai Egyesült Államokban már második protestáns férfi szerzetes rend alakult. Az első az episkopálisok felekezetében keletkezett 1866-ban. Neve „názáreti testvérek“. A másodikat most alakította Russel Whitecomb, a ki az advent felekezetéhez tartozik. Az új szerzetes neve „az egyház testvérei“. A tagok az evangéliumi három főtanácsra fogadalmat tesznek, hosszú habitust hordanak és annak hátán keresztet viselnek. A fogadalmat első ízben öt évre teszik le, azután évenként megújítják azt. Bossuet nagy könyvet írt a protestáns állhatatlanság változásairól, és átalakításairól a maga korában. Mit lehetne összeírni az azóta „letajtékozott“ mint a szent Judás apostol mondja, protestáns alak- és színváltozásokról? Lutter az ördögtől származtatta a szerzetes rendeket, s imé még megéljük, hogy még Debreczenben is megjelennek az amerikai hátkereszties protestáns — barátok!

Egy költő halála. Hétfőn reggel 8—9 óra között meghalt Vajda János, az utóbbi idők legnagyobb magyar költője. Zárkózott életet élt, szünete embergyűlölő volt. Hogy mennyire, legjobban kitűnik a következő ese-

ményből: Egy alkalommal megállítja egy ur és tüzet kér tőle. Nem adott neki, hanem így mordult rá: Uram 500 ezernél több lélek lakik Budapesten, hát miért kér akkor ön éppen tőlem tüzet? Most már nem háborgatja senki.

Adomány. Egy jó lelkű budapesti ur 40 krt. adományozott Biró Z. részére, aki Szegeden betegen fekszik a rabkórházban.

Főt. Knezics József ur számára ujabban a következő adakozás történt: Széles Antal 50 kr., Viski József 50 kr., Viski István 50 kr., Tóbiás János 50 kr., Gulyás Mihály 50 krajcár. Az adakozók mindnyájan ráckevei lakosok.

A törvényes állapot. Ha törvénytés nem volna, nevetni lehetne azon a furfangon, melyet az ipolyszakalosi jegyző Badinszky Pál használt a végből, hogy a Magyar Néplap példányait a községben összeszedettesse. A magánlakásokba ugyanis nem mert elmenni azokért, mert úgy látszik tart a büntető törvényszéktől, fölhasználta tehát a képviselőválasztások alkalmát és mialatt a Magyar Néplap előfizetői oda voltak, a kisbiró feleségét azzal a hazugsággal küldötte el Havas Gusztáv Lócsi János, Varga István és Németh István lakására a Magyar Néplap dec. 18-iki számáért, hogy a férjeik majd hazaviszik. — Hát ilyen a törvényes állapot Magyarországon a zsidóliberálistus uralkodása idején! Most már nem mernek házaikba tolnakodni, mert félnek tőle, hogy a magánlak megsértéséért bajuk lehet, furfanghoz fordulnak tehát. Hanem jól vigyázzanak magukra, mert az igazság sujtó keze ezen a görbe uton is leütheti őket!

Kimutatás. A mosonymegyei Nyulason tervezett Szent-Szív templomára begyűlt az eddigi kimutatás szerint 4963 frt. 56 kr. Ehhez ujabban a következő kegyes adományok járultak:

Pörgölinből Vas megyéből: Fröhstück János 50 kr., Fröhstück Terézia 50 kr., Fröhstück Hermann 50 kr., Fröhstück Ödön 50 kr., Schlögl Teréz 50 kr., Schlögl Zita 50 kr. **Ujfaluról**, Temes megyéből: L. M. 2 frt. **Sopronból**: Tinhof Magdolna 2 frt. **Bély**, Zempléme gyéből: Koczka József és neje 2 frt. **Nagymartonból**: Koller Mária 50 kr., Leitgeb Borbála 50 kr. **Szent-Elekről**, Vas megyéből: Sopofsits Ferenc 1 frt. **Budapestről** a „Christliches Volksblatt“ utján Krauschi Ignác 50 kr. **Eperjesről**: S. R. 50 kr. **Nyulasról** befizetett kamat 50 frt 83 kr. **N. N.** 1 frt. **Treiber Anna** 50 kr. Tehát az építési alap jelenleg 5027 frt. 89 kr.

Ugyancsak a föntebbi szent célra ft. Barbay Alajos ny. esperes-plebános 12 intenciót kegyeskedett elvállalni. Isten bőséges áldása jutalmazza kegyes jötevőinket!

Házay Lajos plebános.

Keresztuti képek, zászlók, imakönyvek, kegytárgyak, menyezetek, miseruhák, csillárok, szobrok, s bármily más nemű **egyházi szerek** előnyös feltételek és **jutányos** árak mellett beszerezhetők

Szüts és társánál.

A hibornok érsek s Magyarország hercegprimás udvari szállítóinál **Budapesten.**

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Stáció képek, menyezetek, lobogók, valamint bármily nemű egyházi szerek jutányos árak mellett kaphatók **Oberbauer A.** utóda cégnél, József kir. herceg és Klotild kir. hercegasszony ő cs. és kir. fens. udvari szállítójánál.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Ausztria. Nagy az öröm a zsidók és a liberálisok között. Rémük: *Lueger* dr. súlyos betegen fekszik. Egyik utjában meghült s kínzó csuzos bántalmak támadták meg. Állapota most már javult s ha csak régi szivbajából kifolyólag zavarok nem állanak elő, veszélytől nem kell tartani. — A komidai szokol — egyesületben, mint Grácból táviratozzák, — az uralkodó képét meggyalázták. Az egyesület elnökségét letartóztatták.

Németország. Németország nagy ellenlábasa és ellensége: Franciaország még mindig nem tudja elfelejteni a 71-ki csufos vereséget, a mikor a németek pocskéká verték őket és még szép fővárosukat, Páris is elfoglalták. Szeretnék e tartozást leróni, a vereséget visszaadni, a csufaságot letörölni a francia névről. Nem egyszer fenyegetik is a németeket, hogy eljön a számadás ideje. De akár fenyegetik, akár nem, titkon mindig készülnek egy esetleges háborura. Most a tüzéségüket átalakították, egészen új, sokkal tökéletesebb ágyukkal látták el. Ez a körülmény nagy föltűnést keltett a németországi katonai körökben, kik szintén nagyszámu javításokat eszközölnek a tüzéségnél. Emellett sok millió áldozatot hozott újabban Németország a haditengerészet fejlesztésére is. Németország e készülődései most meg Franciaországban keltettek nyugtalanságot. És egyik francia ujság, az „*Echo*“ rámutatva Németország készülődéseire, fölkiált: „*Ez a háboru!*“ s fölszólítja a francia kormányt, hogy ne mulassza el szemmel tartani Németország hadi készülődéseit.

A császár a párbaj ellen. Boldogok lehetnek Németország népei, hogy oly nagyszellemű és lángeszű császáruk van, mint II. Vilmos, kit gonosz szándéku tanácsadók, lágyagyú politikusok nem rángathatnak dróton. Számtalanszor adta már jelét, hogy ő neki magának is van esze és ítélőképessége s nem igen szorul arra, hogy vezetgessék. Nézeteit mindig bátran meri nyilvánítani, ha az ósdi fölfogásu udvari lakájok fogfájást kapnak is tőle. Sok túlhaladott nézetet küszöbölt ki, melyeket eddig az udvarok politikusai szentségnek tartottak. Legujabban a párbajt ítélte el. Hallatlan dolog, hogy egy katona a párbajszokás ellen merjen fölszólalni! Hisz azt eddig gyávának tartották s amely katona egy kihívást vissza mert utasítani, azt tüstént megfosztották tisztí rangjától. Nálunk az ma is így van. Nem is mert volna más nézetet vallani senki, mert mit szólna hozzá az udvar? S ime, a német császárban van bátorság az ósdi pogány fölfogást sutba dobni s kimondani, hogy a párbaj nem vitézség, hanem ostobaság és betyárkodás. Ebből kifolyólag meg is tiltotta, hogy katonái párbajozzanak. S egyuttal becsületbírótságot rendelt ki, hogy az intézze el, ha a tiszteknek egymás közt összeütközésük lesz. — Ez helyes dolog. Bár a többi uralkodók is tanulnának Németország ifju császárajától jogot és igazságot. Gyilkosságokkal akarni a becsületet helyreállítani, oktan törekvés. A párbaj pedig vagy gyilkosság, vagy csak nevetséges komédia.

Törökország. A londoni *Times* című világlapnak azt a hirt írják Konstantinápolyból, hogy a török kormány alattomban utasítást küldött az ázsiai kormányzókhöz, hogy rendezzenek néptüntetések a külföldi

hatalmak által sürgetett reformok (ujítások) ellen. A kormány ugyanis szeretné e reformokat megakadályozni, de félvén a hatalmaktól, ellenük szegülni nem mert. Azt reméli azonban, hogy a tüntetésektől megijednek a hatalmak s a béke kedvéért lemondanak reformjavaslataikról.

HITBUZGALMI ROVAT

Sz. Timót püspök.

Január 24.

Kis-Ázsiában, Lisztra városában született. Atyja pogány, anyja Eunice zsidó származásu volt, amint azt az apostolok cselekedetének könyvében olvassuk:

„És ime egy Timoteus nevű tanítvány vala ott, (Lisztrában) egy hívő zsidó asszony fia pogány atyától.“ (Ap. cs. 16. 1.)

Timót a szentírást kis korától fogva tanulta. Keresztényné lett. Mint keresztény annyira kitűnt, hogy midőn szent Pál, második téritői utjában Lisztrába ért, a keresztények jó bizonyosságot tőnek fölöle, még pedig nem csak a lisztraiak, hanem a szomszéd ikonumbeliek is. (Ap. cs. 16. 2.)

Sz. Pál ugyanis első téritői utjában Ikoniumban hosszabb ideig tanított. Ikoniumban a hitetlen zsidók fellázították a pogányokat sz. Pál ellen.

A város népe meghasonlék, némelyek a zsidókkal tartottak, némelyek pedig az apostollokkal. A lázongók, a pogányok és a zsidók az ő főemberekkel rájuk is rohantak, hogy őket gyalázattal illessék és megkövezzék, de azok még idejekorán elmenekültek. Likaonia városai bamentek, Derbebe, Lisztrába és a környékbeli városokba és ott hirdették az evangéliumot.

Lisztrában történt, hogy egy erőtlen lábú férfi, aki születésétől fogva nem birt járni, hallá szólni sz. Pált. Sz. Pál rátekintett, látá, hogy van hite felgyógyulhatása iránt. Mondá azért neki nagy szóval: Állj föl lábaidra egyenesen! Mire az fölugrott és járt.

„A népsereg pedig, mikor látta, amit sz. Pál cselekedett, fölemelé szavát, likaoniai nyelven mondván:

Az istenek hasonlókká lettek az emberekhez s leszállottak hozzánk.

Barnabást Jupiternek hívták, Pált pedig Merkuriusnak, mert ő volt a szóvivő.

Jupiter papja is, ki a város előtt vala tulkokat és koszorukat hozván az ajtó elé a néppel együtt áldozni akart.

De hallván ezt Barnabás és Pál agostolok, megszagatták ruhájokat s kiugrának a népsereg közé kiáltván és mondván:

Férfiak, miért cselekszitek ezeket? Mi is hozzátok hasonló, halandó emberek vagyunk, hirdetvén nektek, hogy e hiúságoktól térjete az élő Istenhez, ki az eget, földet és tengert és mindazt alkotta, mi azokban vagy, ki az elmúlt időkben minden nemzetet a maga utain engedett járni; jóllehet magát sem hagyta bizonyosság nélkül, jöttvén, az égből esőt adván és termékeny időket s eledellel és vigasággal betölti sziveinket.

Ezeket mondván, alig csendesíthették le a népsereget, hogy nekik ne áldozzanak.

Az alatt némely zsidók érkezének oda Antiokiából és Ikoniumból, kik rábeszélvén a népsereget és megkövezvén Pált, kihurcolák a városból, azt vélvén, hogy már meghalt.

De a tanítványok körülvevék őt és fölkelvén, beméne a városba, másodnap pedig Barnabással együtt Derbébe utazott.

És miután az evangéliumot hirdették ama városnak és sokakat tanítottak, visszatérének Lisztrába és Ikoniumba és Antiokiába, megerősítvén a tanítványok lelkeit és intvén, hogy maradjanak meg a hitben és hogy sok háborúság által kell bemennünk az Isten országába.

És miután nekik gyülekezetenként egyházi szolgálakat rendeltek, imádkozván és böjtölvén, az Úrnak ajánlák őket, kiből hittek. (Ap. csel. 14. 1—22.)

Mindezek amaz időben történtek, amikor Timót megtért.

Sz. Pál tehát Timótot, a hivek ajánlatára maga mellé vette. A zsidók miatt körülmétélé őt, mert tudták, hogy atyja pogány volt.

Sz. Pálnak ezt tennie nem volt szükséges, mert a pogányok a körülmételtetés nélkül is felvehetők voltak a keresztények közé. De sz. Pál ezt azért tette, mivel hasznosnak találta arra nézve, hogy Timótot a zsidók is meghallgassák.

A zsidók ugyanis a körülmételetlenekkel társalkodni nem akartak, őket zsinagogaikba nem eresztették. Hogy tehát a zsidók szóba álljanak Timóttal, őt zsinagogaikba beengedjék és őt ott meghallgassák, a zsidó szokásnak vetette alája és így ő a zsidókhoz is szólhatván, azokat is megtéríthesse.

Timót ezután folyton kísérte apostoli útjában sz. Pált.

Által mentek Frigián, Galaczián, Miziába jutottak, onnan Troasba mentek. Itt sz. Pált az Ur látomás által Macedoniába küldte. F. Troasból azért Szamotraciába, onnan Neapolisba, majd Macedonia első gyarmatvárosába, Filippibe értek.

Filippiben sz. Pál egy leányból ördögöt üzött ki.

A leány urai emiatt megharagudtak sz. Pálra. A leány ugyanis, míg az ördögtől meg volt szállva, különféle dolgokat jósolgatott. Miután pedig az ördögtől megszabadult, e jóslási tehetséget is elvesztette. A leány urai, a leány jósolgatásáért az egyesektől pénzt kaptak. E keresettől, miután a leány már nem jósolgatott, el-estek. Emiatt azután sz. Pálra megharagudtak, fellázították ellene a népet, a bírák elé állították. A bírák pedig megvesszőztették őket és tömlöcbe vetették. Éjjel földindulás lett, a tömlöcajtók megnyíltak, az ör meg akarta magát ölni, mert azt hitte, hogy sz. Pál és társai megszöktek. De sz. Pál rákiáltott, a hörtönör megtért és egész háznépével keresztényné lett.

Filippiből Tesszalonikába távoztak. A makacs zsidók itt is fellázadtak ellenök. Tesszalonikából Bereába futottak. A thesszalonikai zsidók is Bereába siettek és ott is felzudították sz. Pál ellen a népet. Sz. Pálnak Bereából is menekülnie kellett. Sz. Pál társai, Szilas és Timót Bereában maradtak, amíg őket sz. Pál Athénbe nem hívta. Timót sz. Pál után is ment. Sz. Pál azonban őt levéllel visszaküldte Thesszalonikába. Befejezván küldetését visszatért, Szilással együtt sz. Pálhoz.

Timót és Szilas ekkor sz. Pált már nem találták Athenben, hanem Korinthusban.

Timót ezután sz. Pállal maradt. Vele ment Jeruzsálembe. Majd harmadik nagy útján is kísérője volt.

Sz. Pál az ő harmadik nagy útjában. Efezusba indult. Efezusban és környékén két esztendőn át tanított. Efezusból Macedoniába és Akajába (a mai Görögországba) szándékozott átmenni. Maga előtt előre küldte Macedoniába Timótot és Erasztust.

Amíg ezek távol voltak, azalatt Efezusban nagy zenebonát támasztottak sz. Pál ellen a rézművesek.

Ezek Diana nevű bálványuk szobrait készítették. Miután az efezusiak a keresztény hitre kezdtek térni, a bálványoktól elfordultak Diana szobrai többé nem vették. Ez nagy veszedelemmel fenyegette a szobrokat készítő rézműveseket. Azért felzudultak sz. Pál ellen.

Sz. Pál azért elhagyta Efezust. Macedoniát bejárván Görögországba ért és ott három hónapra át maradt.

Görögországból Macedónián át visszatért Ázsiába, ahol hajóra ülven, Jeruzsálembe evezett.

Sz. Pál ellen Jeruzsálemben is fellázadtak a zsidók. Sz. Pál fogságba került. Előbb a helytartónál volt fogva. Ettől azután felebbezése folytán a császárhoz, Rómába jutott.

Timót sz. Pált e fogsága idején se hagyta el. Sz. Pál kiszabadulván római fogságából, bejárta az általa megtérített vidékeket.

Midőn Efezusból Macedóniába ment, Timótót Efezusban hagyta, mint azt maga sz. Pál írja a Timóthoz írt első levelében. (I. Timót I. 3.)

Ott hagyta, hogy hagyja meg némelyeknek, hogy különbözőt ne tanítsanak s ne figyelmezzenek a mesékre és a végtelen nemzetség jegyeire. (I. Tim. I. 4.)

Sz. Pál Timótót püspökké szentelte és első római fogsága után az efezusi híveket kormányzására bizta. Hozzá azután, mint Efezus püspökéhez, két levelet írt. Az egyiket nem sokára azután, hogy őt Efezusban hagyta, Kr. u. 65 táján, a másikat pedig második római fogságából kevéssel halála előtt, Kr. u. 66-ban vagy 67-ben.

Sz. Pál Timótót hozzá intézett mindkét levelében szeretett, hitben szeretett fiának nevezi.

Timót az ő őszinte hitével szerezte meg sz. Pálnak szeretetét és nagyrabecsülését.

Azt írja ugyanis Timóthoz:

„Hálát adok Istennek, hogy szüntelen emlékezem felőled imádságaimban éjjel-nappal, kívánván téged látni, megemlékezvén könnyhullásaidról, hogy betöltessem örömmel, eszembe juttatván a hitet, mely te benned nem szinlett, mely előbb nagyanyádban Loiszban is lakott és anyádban Euniceben, bizonyos vagyok pedig, hogy benned is.“ (II. Tim. I. 3—5.)

Sz. Pál megenlíti Timótót az ő leveleiben, így abban is, amelyet a rómaiakhoz írt: (Róm. 16. 21.)

„Köszönt titeket Timótheusz, az én segítőm.“ A korinthusiakhoz írt első levelében Timótót ekkép ajánlja:

„Ha pedig oda jut (Korinthusba) Timótheus, gondoskodjatok róla, hogy félelem nélkül legyen nálatok, mert az Úr dolgában működik, amint én is. Senki tehát őt meg ne vesse, sőt inkább kíséritek el őt békével (I. Tim. 16. r. 10. 11.)

Megenlíti a korinthusiakhoz írt II. levélben. (Pál Jézus Krisztus apostola az Isten akaratából és Timotheus atyafitársa. II. 1. 1.)

A filippiekhez írt levélben. (Pál és Timótheus Jézus Krisztus szolgálói. Filipp I. r. 1.)

A kolosszaiakhoz írt levélben. (Pál Jézus Krisztus apostola Isten akaratából és Timotheus atyafitársa. I. r. 1. v.)

A thesszaloniakhoz írt I. és II. levélben. (Pál, Szilvánus és Timotheus I. r. 1. v.)

A Filemonhoz írt levélben. (Pál, Krisztus Jézus foglya és Timotheus atyafitársa. 1. v.)

A zsidókhöz írt levélben. (Tudjátok meg, hogy Timotheus atyánk fia kiszabadult, kivel (ha hamarabb eljő) meglátlak titeket. 13. r. 23. v.)

Timót Efezusban vértanui halállal mult ki.

Az efezusi pogányok ugyanis az ő különösen kegyelt Diana bálványuk tiszteletére ocsmányságokkal összekötött ünnepélyeket tartottak.

Timót ez ocsmányságokat rosszalta és a pogányokat a keresztény hit felvételére szólította fel.

A gonoszságaikban megrögzött pogányok azonban a helyett, hogy megtértek volna, rárohantak Timótra és botokkal összeverték.

A keresztények Timótót az Efezus mellett levő hegyre vitték, ahol Timót meg is halt.

A nemzetek nagy apostolának hűséges társa! esedezzél kérünk: hogy a környezetünkben levő megkeresztelt pogányok ne csak szinleg, de tetteleg is Krisztus hívei legyenek!

LEVELEZÉS.

A protestáns vallás követői mindegyre keservesebben panaszkodnak a felől, hogy kicsinyenkint már egészen elsikkasztják a vallásukat maguk a pásztoraik. A multkor egyik napilapunkban zajdult föl — és méltán — egy igen tekintélyes fővárosi protestáns vallású ur, hogy püspöki templomukat a papjaik kereskedés házává tették és benne valami ponyvára való fércmunkákat árultak a híveknek.

Évekkel előbb ugyanitt Szász Károly püspök egyenesen tagadta Krisztus Istenségét egyik ünnepi papolása közben.

Tény is, hogy a protestáns vallás immár minden hittételből ki van fosztva, üressé van téve és ha a jobb meggyőződésű vallásos lélek mégis fogódzkodni akar valamibe, hogy fölemelkedhessék az ég felé: maguk a pásztorok iparkodnak meghiusítani ebbeli igyekezetét, mert minél inkább el tudják hidegíteni a kedélyeket a vallástól, annál könnyebb boldogulniok, mert a vallás iránt közömbös szív ugyan soha se fogja őket kárpálni hithidegségük miatt.

A mult napokban ismét kaptunk egy panaszos levelet Komáromból, tehát olyan helyről, ahol szintén püspöki székhelyük van a protestánsoknak. A levelet egy olyan protestáns vallású polgártársunk írta, aki tudja, hogy „szegénynek nagy kincs a hit, tünni és remélni megtanít.“

E derék polgártársunk ismeri lapunk szellemét, tudja, hogy az katolikus, de tudja azt is, hogy a vallásos meggyőződést mindenkiben tisztelni tudjuk és csupán a hithidegséget, a hit-árulást ostorozzuk.

Szívesen megnyitjuk tehát számára lapunk terét a végből, hogy magát a vallásossága és hitbeli jámborsága ellen elkövetett merénylet miatt kipanaszkodhassa.

Íme a panaszos levél:

Főtisztelendő szerkesztő ur!

Bocsánatot kérek, hogy mint protestáns ember bátor vagyok levelemmel terhelni, de fölbátorított az a tudat, hogy szerkesztő ur a mai új világossággal szemben többször fölemelte intő és védő szavát nemcsak a keresztények, hanem a kereszténynek (Érti a katolikusokat és a protestánsokat. Szerk.) védelmére is.

Megvallom, nem akartam tenni, de végre is nem

tudom megállani, hogy erről a komáromi új világosságról ne írjak, mely erős fényével talán ismét gyengített némelyeknek ugyis gyarló hitbeli látásán.

A múlt hónap 25-én ünnepeltük Karácsonyt, Jézus Krisztus Urunknak, a vérével minket megváltónak születése emlékére. A 9-órás Isten-tiszteletre a mi templomunk is megtelt ünneplő gyülekezettel. A káptalan az orgonánál megjelent a mi fölvilágosodott kántorunk s kitette éneklésre a számtáblán a 63-ik „Dicséret“-et, mely így kezdődik: „Krisztus Urunknak áldott születésén, angyali verset mondjunk szent ünnepén“ stb. Elénekeljük az első és második verset, következett volna a harmadik, mely így kezdődik: „A nemes Betlehemnek városába, Gyermek született szüztől a világra.“ Azonban egyszerre valami zür-zavar támadt. Egy rész ugyanis a 3. a másik rész pedig a 4. verset kezdte el énekelni. A mellettem ülő oda sug hozzám:

— A 3-ik verset nem énekeljük.

— Miért nem?

— Nem hagyja a kántor. Nem tette ki a számát.

Oda nézek a számtáblára, hát látom ám: 63-ik „Dicséret“ 1. 2. 4. 5. vers.

— És miért nem hagyja énekelni?

— Nem tudom.

A templomban aztán én se kutattam tovább, de kijövet azonnal megkérdeztem egyik hitsorsosomtól:

— Te, mondom neki, mit gondolsz, miért haragszik a kántorunk arra a kihagyott 3. versre.

— Hát te még azt se tudod? Hát nem tudod, hogy mi fölvilágosodottak nem hiszszük a szüz Máriát?

Ránézek és megdöbbenve kérdezem tőle:

— Nem hiszszük? Hát mi már azt se hiszszük, amit az eleink hittek? Hiszen ezt a mi énekes könyvünket nem a pápista papok írták, hanem protestánsok. Azok pedig hitték, mert akkor az énekes könyvünkbe csak nem írták volna bele. Meg ott van a hitvallásban is: „hiszek Jézus Krisztusban, ki fogantaték a szentlélek által, születék szüz Máriától“, stb.

Majd tovább folytatva a társalgást, kérdeztem tőle: ismeri-e a néhai Szikszay György könyvét, akinél különb protestáns azóta se született, s akinek munkája valamikor minden jóra való protestáns családban megvolt.

— Egy kicsit emlékszem rá, mondja.

— Nohát e könyvben a 357-ik lapon megtalálod a Karácsony ünnepére való tanítást, mely Jézus Krisztus Urunk születését ismerteti. A 258. lap első bekezdése így tanítja: „Felette igen csodálatos az, mert akkor az Istennek örökkévaló Fia szállott be a szep-lőtelen szüznek méhébe, ott a Szentlélek titkos munkálkodása által emberi testecskét vett magára és a természetnek rendje szerint e világra születék és eképpen az Istennek Fia embernek fiává és csecsszopó kis gyermekké lett“. — A második bekezdésben pedig így tanítja: „Felette igen dicsőséges is a Jézus születése, mert mivel akkor Isten született, azért az ő születését is, mely külsőképpen oly alávaló volt, sok dolgok oly dicsőségessé tették, hogy ahhoz hasonló dicsőséges születés soha nem volt több e világon: szüztől férfiu nélkül, az Istennek egyáltalában való szentséges munkája által és így minden mocok, tisztátalanság és bűn nélkül fogantatott és született“. A 260-ik lapon írja: „Szemléljed és imádjad az Istennek mindenhatóságát, mert ime azt cselekedte, hogy a szüz foganjon és szüljön . . . Nagyobb és dicsőségesebb munkája ez az Isten hatalmasságának, mint a világ teremtése“.

Halljátok ezt protestáns keresztyének? Ezt protestáns eleink tanították és hagyták hátra írásban az utódok számára.

Hiszitek-e tehát a Szüz Máriát? Hiszitek-e, hogy egyedül ő szült Isten-embert férfi nélkül? Tiszteletben tartjátok-e őt?

Aki hiszi és tiszteletben tartja, az vallhatja magát keresztyénnek, de aki nem hiszi, az nem lehet más, mint zsidó-kálomista.

Jó lenne Szikszay könyvét elolvasnia a mi fölvilágosodott kántorunknak, (Biz' Isten nem tudom, nem volna-e rá szüksége magának a püspök urnak is. Szerk.) meg annak a hitsorsosomnak is, aki már többször szemembe vágta: „Még olyan bolond kálomista is találkozik, aki a szüz Máriát hiszi és tiszteli?“

Már pedig így tanítja ezt sz. Máté evang. I. fejezet, 18—21-ik verseiben, így tanítja a római kath. anyaszentegyház mai napig és így tanították a mi protestáns keresztyén elődeink is és így hagyták meg az utódoknak az ő írásaikban.

Amely kath. ezt nem hiszi, az nem lehet más, mint mű-katholikus és amely protestáns ker. ezt nem hiszi, az bármint verje is a mellét, hogy keresztyén, nem lehet más, mint zsidó-kálomista. Régebben tudtam, hogy kálomista zsidók vannak, de úgy látom, hogy újabban már zsidó-kálomisták is akadnak.

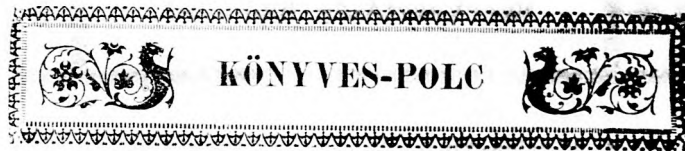
Tekintetes szerkesztő ur! Ime ilyen a komáromi új világosság, (Elég sajnós! Szerk.) mert a zsidók úgy kívánják. Ha ugyanis másképp világítana, a zsidók megharagudnának. Pedig a zsidók nagy urak ám itt Komáromban. Azoknak kedvük ellen tenni nem szabad. Elmondhatjuk: az övéké a város és a hatalom. Maholnap pedig még azt is elmondhatjuk majd, hogy övéké az ország és a hatalom. (Sajnos, már most is elmondhatjuk. Szerk.)

Oh Lueger! Jöjjön el a te országod mi előbb mi hozzánk is.

Maradtam Rév-Komáromban, 1897. jan. 12.

hazafiai üdvözlettel

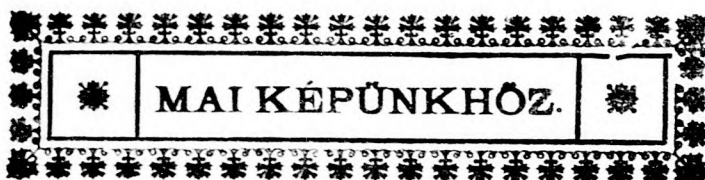
Egy protestáns.

Előfizetési felhívás. Jedlicska Pálnak adatok erdői báró Pállffy Miklós a győri hősnek életrajza- és korához (1552—1600.) cz. eredeti történeti munkájára. Horváth Mihály történetirónknak Pállffy Miklósról mondott ezen jellemző nyilatkozata: „Pállffy Miklós a magyar vitézségnek e korban legjelesebb képviselője volt,“ s azon tapasztalat, hogy Pállffy M. életének terjedelmesebb megírásával eddigelé még senki sem foglalkozott, arra serkentettek: hogy a Pállffy Miklós életrajzára vonatkozó okmányokat egyes levéltárakban felkutatassam, s böngészetemnek eredményét egy életrajzban közlétegyem. Munkám elején Pállffy Miklósnak életrajzi vázlata vagy 5 nyomtatott iven lesz közölve. Ezt követik a Pállffyra és korára vonatkozó okleveleknek hű s hiteles kivonatai, melyek között — a fontosabb oklevelek, szöszterinti másolatban is közölvék. Az okmány kivonatok száma 1200. Az okmányok legnagyobb része eddig sehol sem volt közzé adva, s munkám ez okból móltán eredeti történeti forrásmunkának nevezhető. — Munkámban meg fog jelenni Pállffy Miklós hű arczképének csinos fametszetű másolata és Vöröskő várának két képe, mely várban Pállffy és családja buzamosabb

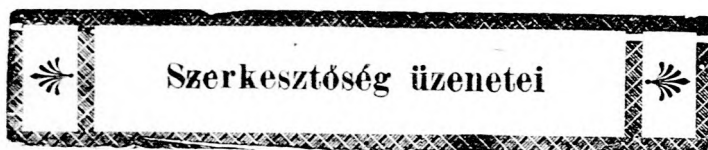
ideig laktak. A munka 48—50 nagy VIII. r. ivben, díszes kiadásban és szép papíron f. é. február hó végéig fog megjelenni. *Ara füzve 3 frt 30 kr. díszes vászonkötésben 4 frt. A vászonkötésű példány erga 10 sacra is kapható.*

Felső-Diós, (Pozsony vármegye) 1897. január 8.
Jedlicska Pál,
esperes-plébános.

MAI KÉPÜNKHÖZ.

A falusi embernek fogalma sincs róla, milyen veszedelmesek Budapestnek aszfaltozott utcái ilyen időjárás mellett, a milyen e hét elején volt. 19-én még permetezett az eső egész nap, szerdára virradóra pedig csonttá fagyott minden. 19-én még víz borította az aszfaltot, attól volt sikos és veszedelmes különösen a télire patkolt szegény lovakra nézve; 20-án reggelre pedig már olyan jég lett az utcákon, mint a tükör. Mig aztán ezt a jeget be nem terítik homokkal, fűrészpörrel vagy hamuval, van addig látni való az utcákon, mint a mai képünkön is látszik. Egyik kelyen egy szegény konfortáblis ló vágódik el, a másik helyen a cukrász inas terül hasra és nézi nagy busan a pocsékká lett drága tortát. Még a kutyák is alig képesek járni, mint az szinte látszik a képen és nem a polgármesterre morognak, amiért nem hintette föl az utcákat s nekik csuszálniuk kell, hanem egymásra agyarkodnak. No hanem nem sokáig tart e veszedelem. A járókat fölhintik és szabad a járás-keles.

Szerkesztőség üzenetei

R. B. Hajdu-Nánás. Az elhasznált hírlapbélyeget senki se gyűjti. A levélbélyegeket elküldheti Dr. Zelliger Vilmos ur címére a budapesti Terezházi plébániára. A küldeményt természetesen bérmentve kell küldenie, mert különben a gyűjtő nem fogadja el. Tudni kell ugyanis, hogy egy kilogrammnyi elhasznált bélyegnek az ára mintegy 15—16 kr. — Egyszerűen megjelenik a pályázatra kijelölt napon a szemináriumi előjárásnál. Magával kell vinnie az iskolai bizonyítványát és a keresztlevelét. — **D. L. Besenyő.** Ilyenféle híreket csak azon esetekben közlünk, mikor azok elveinkkel valamiféle összefüggésben állanak. — **R. J. Kistelek.** Társulati lapba való. Küldjék az ilyen híreket a „Társulati Értesítő” című ére, Budapest, Sz.-I.-Társulat. — **T. Ö. Jánosháza.** Már annyira türelmetlenek nem lehetünk. — **F. J. Mohol.** Nem tudunk mást ajánlani, mint azt, hogy tegyen följelentést az intézet ellen a büntető járásbírósnál. Természetesen csak úgy, ha bizonyítani képes, hogy az az intézet nem teljesíti azt, amire alapszabályai kötelezik. — **P. I. Halas.** Igen. — **Z. I. Várpalota.** Nem értjük mit akar. Névtelen levelekre különben se adunk semmit. — **G. P. Kecskemét.** A cikk nem közölhető. Nem elég csak azt mondanunk, hogy mit állítsunk vagy létesítsünk, hanem azt is tudni kell, hogy miképpen, Ön pedig erről egy szóval se emlékezik meg. Már most miből lássa be az olvasó, hogy helyes az, amit ön akar, noha kétségtelen, hogy csakugyan üdvös volna. Így összekötve azonban kivihetetlen. — **S. P. Eger.** Az Alkotmánynál történt szerkesztőváltozta-

tást egészen magánügynek tekintjük. Az okába beleavatva nem vagyunk. Ha az volna az ok, amit ön b. levelében felemlít, mi azt elfogadhatónak nem tartanók és nekünk az a meggyőződésünk, hogy bár az Alkotmány magántulajdon, de azért, ha néppártinak és kereszténynek meri magát vallani, minden más ok miatt inkább megtehetette volna a változtatást, csupán ez egy okból nem. — **M. G. Török-Sz.-Miklós.** Látszik, hogy ön józan gondolkozású ember. Bizony annak a nyomtatványnak terjesztői egytől-egyig olyan zsidók, akik szeretnék, hogy a nép valahonnét kapjon valamit, amit tőle elkereskedhessenek, mert bizony most már mindig kevesebb jut nekik a néptől. — **H. P. Félégyháza.** Egy részét megtalálja szösz szerint mai számunk hírei között. A másik rész (az elbeszélés) ilyen formában nem közölhető. — **F. Gy. Döbrököz.** Kár rájuk szót vesztegetni. Csak hadd csinálják a forradalmat. A nemzet Isten kegyelméből majd azt is át fogja élni, de hogy e liberális forradalomesinálóknak még a magjuk is ki fog pusztulni, az bizonyos. — **H. V. Apatelek.** A hirdetések a lapok alig, sőt nem is nélkülözhetik. Egy napilapnak hirdetésekben többet kell bevennie, mint előfizetésekben. Van olyan napilap, mely előfizetésekben bevesz hetvenezer forintot, hirdetésekben pedig 140 ezeret, vagyis éppen kétszer annyit. De hát hirdetések nélkül nem élhetne meg. A Magyar Néplap különösen rá volna szorulva a hirdetésekre, mert az ára nevelésesen olcsó, mindannak dacára csak kevés hirdetést veszünk föl. De hát jegyezzék meg egyszer és mindenkorra, hogy a hirdetési rész nem tartozik a laphoz és azért, ami ott megjelenik, a szerkesztő semmiféle felelőséggel nem tartozik, valamint nem felelős a háziur azért a zsidóért, aki házában boltot bérel és abban nem olyan portékát árul, vagy nem olyan mértéket használ, aminőt kellene. — **H. J. Bodvics.** Majd utána nézetünk és megizenjük. — **K. J. Surd.** Tagadhatlan, hogy szépen meg van írva, de annyira tul vagyunk halmozva közlendőkkel, hogy legjobb akarat mellett se szoríthatunk neki helyet. Azt a bírót azonban, akit egy réttel megvesztegettek, majd ajánlani fogjuk Marsovszky ur figyelmébe és majd talán megindíttatja ellene a bünyfenítő eljárást. — **S. J. Garam-Kövesd.** A „Zsidó vérgyilkosságok” című könyv első kiadása teljesen elfogyott és így nem szolgálhatunk vele. — **K. J. Vásárut.** Örülünk neki, hogy olyan szépen sikerült az ünnepe, de terünk nincs rá, hogy hosszú tudósítást hozzunk a lefolyásáról. Szerencsét kívánunk derék tanítótestületükhez. — **If. a. D. J. Bogdánháza.** Igen terjedelmes. Egy számban lehetetlen adni, az efféle közleményt pedig megszakítani nem szabad. — **T. Gy. Kecskemét.** Ugy értjük, hogy ha ön nekünk kis fiúnak való topánkát küld be, hogy használjuk föl, arra mondjuk, hogy nem jó, vagyis általunk föl nem használható arra a célra, amelyre küldötte. Ezen aztán semmit se változtat az, ha mindjárt vadonatúj is az a topánka vagyis ön szerint teljesen jó és kifogástalan alkotmány. — **K. A. Kun-Sz.-Márton.** Majd a jövő számban. — **M. F. Vasvár.** Jelentések föl a zaklatást az alispánnak, azzal, hogy ha béküket nem hagyják önöknek, a belügyminiszternél fognak orvoslatot keresni. — **F. Sz. Érsekújvár.** Köszönjük a remek fordítást. Mai tárcánkban hozzuk. — **Cs. J. Lögér-Patony.** Ön azt írja, hogy „ne küldjék azt a Magyar Szabadságot.” Hát hiszen nekünk eszünkbe sincs küldeni. Ha betolakodik, tessék kidobni. — A naptárt elküldöttük. — **Sz. A. Podviszoka.** Nem tudjuk, milyen könyvet ért. — **Sz. J. Röhonc.** A plebánián szívesen megmondják. Mi nem tudjuk. — **Öz. Sz. J.-né.** Megjött. — **H. J. Kis-Iratos.** Bármely könyvkereskedésben megkaphatja az italmérsi és a fogyasztási adók, illetve illetékekről szóló fölvilágosítást. — **Z. M. Baglad.** Az 1 frt megérkezett. — **K. D. Néza.** Nincs célja. — **Sch. F. Szász-Régen.** Csak a „Herkó Péter” címe fordulhat elő a mi lapunkban. A többi e lapot bepiszkolná. Ennek az ára egy évre 6 forint. Valamennyi között legolcsóbb. — **P. J. Pásztó.** Csak hadd marják egymást! Bár fölfalják, mint a megszaporodott patkányok. — **O. J. A.-Sze-meréd.** Ügyvédnek kell az efféle dolgot elintéznie. — **H. M. Mogyoród.** A hírek között van. — **H. J. Köröshegy.** Semmiféle hetilap se közölheti az összes sorsolások eredményét. A „Magyar Néplap” nem sorsolási értesítő. Aki sorsjegyeket tart, annak a sorsolási értesítőt is tartani kellene, hogy a huzásokat figyelembe

kísérhesse. Ha időnk lesz rá, majd utána nézünk, csak hogy félnapokat nem igen szentelhetünk ám arra, hogy különféle sorsjegyeknek egész évről való huzási eredményét így utólagosan átvizsgálathassuk. — M. J. Vaskut. Vizsgálatot indítottunk a postamesterük ellen.

A kiadóhivatal üzenetei.

T. előfizetőinkhez. A lefolyt két hétben igen sokan panaszkodtak, hogy megrendelésük dacára, a lapot nem kapták kézhez. T. előfizetőink megnyugtatóra kijelentjük e helyen, hogy mi az utalvány beérkezésekor a lapot nyomban küldjük. A hiba tehát nem nálunk, hanem másutt keresendő. Lapjaink igen gyakran a postahivatalokban kallódnak el. Ez okból tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy kézhez nem jutott lapjaikat legtöbb esetben a postahivatalokban keressék. Mi a magunk részéről figyelemmel kísérjük a visszaéléseket, amelyeket az illetékes helyen meg is fogunk torolni. Ha ezután valakinek lapja elmarad, követelje a postahivaltól, hogy reklamálja meg hivatalból. Ez neki kötelessége. — K. I. Csákány. Lapját annak idején megindítottuk s az 50 krt. jávára irtuk, Háromszor a lap már nem jelenik meg. — F. M. Pta. Nagy-Keresztur. Annak idején a füzetet megküldöttük. Hogy meg nem kapta, arról nem tehetünk. Ma ismét feladtuk. — Id. I. Gy. Tata. A lapot a mai nappal utnak indítottuk. Előfizetését kérjük

mielőbb beküldeni. — B. I. Vidrány. Kérjük előbbi lakcímét velünk tudatni. — Simon Imre Csösz. Adóssága fejében küldött 4 utból 1897-re elkönyveltünk 1 frt 25 krt. — I. J. N.-Ürögh. — H. Gy. K.-Szerdahely. — B. A. Gartha: Megjött. — H. F. Pécs 1 frt. 80 kr. — J. M. A. D. P. Sz. Amerika. Fél évre könyveltük el.

Gabnaplac.

		frttól	frt g
Buza	bánsági	8.15	—8.80
—	tiszavidéki	8.40	—8.85
—	pestvidéki	8.35	—8.80
—	fehérm.	8.35	—8.80
—	bácskai	8.40	—8.85
Rozs	elsőrendű	6.70	—6.80
—	másodr.	6.30	—6.40
Árpa	takarmány	4.00	—4.35
—	égetni való	5.10	—5.90
Zab	. . . . .	5.70	—6.20
Kukorica	. . . . .	3.30	—3.50

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Valóságos Isten áldása

köhögésnél, rekedtségnél, elnyálgasodásnál, a tüdő és torok mindennemű betegségeinél **Egger díj-jutalmazott mell-pasztillát, és senki el ne mulassza** — saját jól fölfogott érdekében — azoknak idejekorán való használatát.

Számtalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitatlanul e kitűnő szer biztos hatása mellett. Kapható 25 kr., 50 kr. és 1 frtos eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: **Nádor-gyógyszertár, Budapest, Váci-körút 17.**

A ki állást keres, a ki valamit venni, vagy eladni óhajt; vegye igénybe a **Magyar Néplap** hirdetési rovatát, s meg fog győződni, hogy biztos eredményt ér el.

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit, kitűnő hangu czimbalmait, valamint mechanikai zenélő műveit, u. m.: Ariston, Intona, Phönix, Monopol, Polyphon, stb. s azokhoz szükséges kotalapokat. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb árban eszközöltetnek. — Erős orgonahangu harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A ki 15 forintos megrendelést eszközöl annak a „Magyar Néplap“-ot 6 hónapon át megküldjük.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagzsaggyatásnál és meghüleseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljes nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társai, cs. és kir. udvari szőlők, ROBOLESTADT.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a
„MAGYAR NÉPLAP“ kiadóhivatala fogad el.

Kiadóhivatalunkban kaphatók:

Gazdasszonyok Naptára egész évre szóló étlappal és szakácskönyvvel.
Ára 50 kr.

Nagy mesenaptár kemény kötésben, számos képpel. Ára 1 frt.

Kossuth Lajos a világtörténelem itélőszéke előtt. Bolti ára 2 frt, előfizetőknek csak 1 frt. — Ezen művet 25 kros részletekben is lehet törleszteni.

Hajfiatalító szer receptje

kapható kiadóhivatalunkban. 25 kr. beküldése ellen portómentesen küldetik.

Az utasítás szerint bárki otthon készítheti magának a hajfiatalító szer, melynek alkotórészei minden gyógyszerárban kaphatók. A jól készített szer megvédi a haját a kihullás ellen. ifju szint kölcsönöz neki s eltávolítja a hajkorpát.

Iszákosság

gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt **Antibetinnel**. Igen sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára 2 frt 20 kr., egy kettős adag, mely makacs bajnál szükséges, 4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Lugoson 319. sz.

* Név törvényesen védve.

Rum, finom likőrök

bárki házi használatra hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlap ingyen.

WATTERICH A.

Budapest, Dohány-utca 5.

Alapított 1869.

Cs. és kir. osztr. magyar és belga kir. szab.

Kitüntetett Brüsszel 1893-ban aranyérem és díszokmányokkal.

Keleti-féle sárvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőkeletesebb ezen nemben; nem eszúzik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az elcsúszott szerkezetnél fogva az eddigi sárvkötők hiányait.

Ára: egyoldalu 6 frt. kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mulabak, műkezek, müleges fűzők, egyenestartók, járó- és nyújtógepek, gummi-göröcsérharisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J.

kötszerész és orvos-sebészeti műszerész

BUDAPESTEN,

Főüzlet és sárvkötészeti műhely:

IV. kerület, Koronaherczeg-utca 17. szám.

Gyár: Rostély-utca 15.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen, zárt borítékban.

Olesó Cseh

ÁGYTOLLAK

5 kiló új jó fosztott pormentes 4 frt 80., 5 kiló jobb 6 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztott 9, 12, 15 frt. 5 kiló félpehely 6, 7, 20, 9 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztatlan 12, 15 frt. pehely 1.80, 2.40, 3, 3.30 1/2 kilónként.

Varrott ágy takarók

igen jők 2 frt 20 krtól feljebb. Szétküldés bérmentve és utánvétellel.

Nem tetszők kiesereltetnek vagy visszavétetnek.

Megrendelésnél pontos cím kériük:

Benedikt Sachsel, Klattau 403,

(Csehország.)

Szent Veronika

vászon kendők, római eredetű okmánnyal igazolva kaphatók **Zradula Etelka** urnőnél, **Vác** Fő-ut 20. sz.

Csak 75 kr.

a kazánfűtők és mozgony gőzgép kezelők törvényes vizsgájára előkészítő kézikönyv. Morva Rezsőnél, Budapest, Csángó-utca 3/a I. em. 32. ajtó.

Makulatur papiros

métermázsánként 6 frt 50 krért kapható lapunk kiadóhivatalában.

ORSZÁGOS MAGY. KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki tőke **600,000 korona.**

Elnök: Telek Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinok Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, Telek Sándor gróf.

Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaság általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaság évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalégedését vívta ki magának az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé. A szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány-biztosításnál a díjak szintén a lehető legmérsékeltőbbek.

Különösen ajánljuk az átalány (pauschal) biztosítást, melyet a kis gazdákra való tekintettel már 500 frt értékűnél kezdjük meg.

Tömeges biztosítás esetén az illető községeknek rendkívül olcsó díjtételeket engedélyezünk.

Bővebb felvilágosítással szolgál az Igazgatóság Budapest, (József-körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főtisztelendő Császári György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedüli szállítói.

Ajánljuk bőven felszerelt raktárunkat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, keresztek, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírok és szöszékek akármilyen rajz szerinti művészi elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon.

36-52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.